

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı **Sayın Mehmet ŞİMŞEK** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'nin yabancı sermaye çekme potansiyeli ve bu alandaki gelişmeler, ülkemizin ekonomik büyüme stratejileri açısından büyük önem taşımaktadır. Ancak, son yıllarda yabancı sermaye girişi konusunda önemli bir gerileme yaşanmakta, özellikle doğrudan yabancı yatırım kalemlerinde ciddi düşüşler gözlemlenmektedir. 2024 yılı itibarıyla toplam yabancı sermaye girişi 11,3 milyar dolar olarak açıklanmış, fakat bu rakamın büyük bir kısmı gerçek anlamda doğrudan yatırım olarak sayılmayan diğer sermaye ve gayrimenkul yatırımları tarafından oluşturulmaktadır. Bu durum, ülkemize gelen net yabancı sermaye miktarının gerçekte çok daha düşük olduğunu göstermektedir.

Ayrıca,

- 2024 yılı itibarıyla yurt içi yerleşiklerin yurt dışında yaptığı yatırımlar ise 6,6 milyar dolar olarak açıklanmıştır. Ancak, bu tutardan da gerçek doğrudan yatırım sayılmayan unsurlar düşüldüğünde, net çıkış 3,3 milyar dolar olarak hesaplanmaktadır.
- Bu veriler ışığında, 2024 yılı itibarıyla net yabancı sermaye girişi sadece 2,8 milyar dolar olarak belirlenmiştir.
- 2016-2024 dönemi arasında yıllık net yabancı yatırım girişi 4 milyar doların altında kalmış ve özellikle 2006-2007 yıllarında Türkiye, yıllık 16 milyar doların üstünde net yabancı yatırım çekmeyi başarmıştır. Bu durum, son yıllarda yaşanan gerilemeyi daha da belirgin hale getirmektedir.
- Ayrıca, özelleştirmeler yoluyla gelen yabancı sermayenin toplam yabancı sermaye girişi içindeki payı oldukça düşük kalmıştır. Özelleştirmelerle gelen dövizin payı, çeyrek yüzyıllık toplam yabancı sermaye girişinin sadece yüzde 4'ü civarındadır.

Bu bağlamda;

1. 2024 yılında açıklanan toplam yabancı sermaye girişi ile net yabancı sermaye girişi arasındaki farkın en büyük sebepleri nelerdir?
2. Özellikle, gayrimenkul ve diğer sermaye yatırımlarının bu verilerdeki etkisi nasıl değerlendirilmektedir?
3. Türkiye'nin doğrudan yabancı yatırım çekme konusunda yaşadığı zorlukların temel sebepleri nelerdir?
4. Merkez Bankası verilerinde doğrudan yatırım ile ilgili daha net bir ayırım yapılması planlanmakta mıdır?

5. Türkiye'nin özelleştirme yoluyla sağladığı yabancı sermaye girişlerinin payının düşük kalmasının sebepleri nelerdir ve bu durumun ülke ekonomisi üzerindeki uzun vadeli etkileri hakkındaki değerlendirmeniz nedir?
6. 2016 - 2024 yılları arasındaki dönemde Türkiye'nin doğrudan yabancı sermaye girişindeki düşüşün önüne geçmek için atılacak somut adımlar nelerdir?
7. 2024 yılında gerçekleşen net yabancı sermaye girişinin 2,8 milyar dolar seviyesinde kalmasının, Türkiye'nin ekonomik büyüme hedefleriyle uyumlu olup olmadığına dair bir değerlendirme yapılmış mıdır? Bu seviyenin iyileştirilmesi için 2025 yılında hangi politikalar yürütülecektir?